

Cuprins¹⁾

Cuvânt-înainte	7
Studiu introductiv	9
O.U.G. NR. 195/2002 PRIVIND CIRCULAȚIA PE DRUMURILE PUBLICE	28
Capitolul I. Dispoziții generale	29
Capitolul II. Vehiculele	33
<i>Secțiunea 1. Condițiile privind circulația vehiculelor și controlul acestora</i>	33
<i>Secțiunea a 2-a. Înmatricularea, înregistrarea și radierea vehiculelor</i>	34
Capitolul III. Conducătorii de vehicule	40
<i>Secțiunea 1. Dispoziții generale</i>	40
<i>Secțiunea a 2-a. Permisul de conducere</i>	43
Capitolul IV. Semnalizarea rutieră	48
Capitolul V. Reguli de circulație	51
<i>Secțiunea 1. Obligațiile participanților la trafic</i>	51
<i>Secțiunea a 2-a. Reguli pentru circulația vehiculelor</i>	53
§1. Poziții în timpul mersului și circulația pe benzi	53
§2. Mijloacele de avertizare folosite de conducătorii de vehicule	53
§3. Depășirea	54
§4. Trecerea pe lângă vehiculele care circulă din sens opus	54
§5. Viteza și distanța dintre vehicule	54
§6. Reguli referitoare la manevre	56
§7. Intersecții și obligația de a ceda trecerea	56
§8. Trecerea la nivel cu calea ferată	57
§9. Autovehicule cu regim de circulație prioritară	57
§10. Oprirea, staționarea și parcare	58
§11. Circulația vehiculelor destinate transportului de mărfuri sau transportului public de persoane	59
<i>Secțiunea a 3-a. Reguli pentru alți participanți la trafic</i>	59
<i>Secțiunea a 4-a. Circulația pe autostrăzi</i>	61
<i>Secțiunea a 5-a. Obligații în caz de accident</i>	61
<i>Secțiunea a 6-a. Circulația autovehiculelor în traficul internațional</i>	63
Capitolul VI. Infrațiuni și pedepse	65
Capitolul VII. Răspunderea contravențională	66
Capitolul VIII. Căi de atac împotriva procesului-verbal de constatare a contravenției	90
Capitolul IX. Atribuții ale unor ministere și ale altor autorități ale administrației publice	91
Capitolul X. Dispoziții finale	95
Codul penal (extras)	99

¹⁾ Actele normative incluse în prezenta culegere au fost actualizate la data de 3 noiembrie 2019.

O.G. nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor	103
Legea nr. 203/2018 privind măsuri de eficientizare a achitării amenzilor contravenționale	116
Regulamentul de aplicare a O.U.G. nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice	123
Ordinul nr. 125/2018 pentru stabilirea modelului de proces-verbal de constatare a contravenției, utilizat în activitatea de control în domeniul circulației pe drumurile publice	179
Legea poliției locale nr. 155/2010) (extras)	189
Legea nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie	195
Norma ASF nr. 20/2017 privind asigurările auto din România	222
Ordinul nr. 268/2010) privind procedura de examinare pentru obținerea permisului de conducere	248
Ordinul nr. 97/2017 privind procedura și condițiile tehnice în care se realizează și se stochează înregistrările examenului de obținere a permisului de conducere și măsurile pentru protejarea acestora și a datelor cu caracter personal	283
Ordinul nr. 141/2014 privind evidența permiselor de conducere reținute și a sancțiunilor aplicate conducătorilor de autovehicule sau tramvaie	289
Normă de Metrologie Legală NML 021-05/2005 „Aparate pentru măsurarea vitezei de circulație a autovehiculelor (cinemometre)”	292
Dispoziția Inspectorului General al Poliției Române nr. 36/2010	299
Legea nr. 5/2014 privind unele măsuri pentru facilitarea schimbului transfrontalier de informații referitoare la încălcările normelor de circulație care afectează siguranța rutieră și pentru facilitarea executării sancțiunilor aplicate acestor încalcări	314
Tabelul sancțiunilor rutiere	327
Indicatoare rutiere	337

Capitolul V Reguli de circulație

Secțiunea 1 *Obligațiile participanților la trafic*

Art. 35. (1) Participanții la trafic trebuie să aibă un comportament care să nu afecteze fluența și siguranța circulației, să nu pună în pericol viața sau integritatea corporală a persoanelor și să nu aducă prejudicii proprietății publice ori private.

(2) Participanții la trafic sunt obligați ca, la cererea polițistului rutier, să înmâneze acestuia documentul de identitate sau, după caz, permisul de conducere, documentul de înmatriculare ori de înregistrare a vehiculului condus, documentele referitoare la bunurile transportate, precum și alte documente prevăzute de lege.

(3) În exercitarea atribuțiilor care îi revin, polițistul rutier are dreptul să verifice vehiculul, precum și identitatea conducătorului sau a pasagerilor aflați în interiorul acestuia atunci când există indicii despre săvârșirea unei fapte de natură contravențională sau penală.

(4) În exercitarea atribuțiilor de dirijare a circulației rutiere, polițiștii rutieri sunt obligați să poarte uniformă cu înscrisuri și însemne distinctive.

(4)¹⁾ Funcționarii din cadrul Agenției Naționale de Administrare Fiscală, care în scopul exercitării atribuțiilor de control specifice efectuează semnale de oprire pentru conducătorii autovehiculelor, sunt obligați să poarte uniformă cu înscrisuri și însemne distinctive și mijloace de protecție fluorescent-reflectorizante pe fond de culoare roșie, stabilite prin hotărâre a Guvernului.

(5) Polițiștii de frontieră, îndrumătorii de circulație ai Ministerului Apărării Naționale, agenții căilor ferate, personalul autorizat din zona lucrărilor pe drumurile publice, precum și membrii patrulelor școlare de circulație sunt obligați ca, pe timpul exercitării atribuțiilor, să poarte echipament de protecție-avertizare fluorescent-reflectorizant.

(6)²⁾ Conducătorii autovehiculelor și tractoarelor agricole sau forestiere cu masa maximă autorizată mai mare de 3,5 tone sunt obligați să poarte echipament de protecție-avertizare fluorescent-reflectorizant atunci când execută intervenții la vehiculul care se află pe partea carosabilă a drumului public.

(7) Nevăzătorii sunt obligați să poarte în deplasarea pe drumurile publice baston de culoare albă.

Art. 36. (1)³⁾ Conducătorii de autovehicule și tractoare agricole sau forestiere și persoanele care ocupă locuri prevăzute prin construcție cu centuri sau dispozitive de siguranță omologate trebuie să le poarte în timpul circulației pe drumurile publice, cu excepția cazurilor prevăzute în regulament.

(1)⁴⁾ Conducătorii de autovehicule având locuri prevăzute prin construcție cu centuri de siguranță trebuie să informeze pasagerii cu privire la obligația legală de a le purta în timpul circulației pe drumurile publice.

(1)²⁾ Conducătorii de autovehicule având locuri prevăzute prin construcție cu centuri de siguranță au obligația să se asigure că, pe timpul conducerii vehiculului, minorii poartă

¹⁾ Alin. (4)¹⁾ al art. 35 a fost introdus prin art. XVIII pct. 4 O.U.G. nr. 54/2010.

²⁾ Alin. (6) al art. 35 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 35 lit. d) O.G. nr. 21/2014.

³⁾ Alin. (1) al art. 36 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 35 lit. d) O.G. nr. 21/2014.

⁴⁾ Alin. (1)¹⁾-(1)³⁾ ale art. 36 au fost introduse prin art. I pct. 17 O.G. nr. 21/2014.

centurile de siguranță sau sunt transportați numai în dispozitive de fixare în scaune pentru copii omologate, în condițiile prevăzute de regulament.

(1³) Conducătorilor de autovehicule le este interzis să transporte copii în vârstă de până la 3 ani în autovehicule care nu sunt echipate cu sisteme de siguranță, cu excepția celor destinate transportului public de persoane, precum și a taxiurilor dacă în acestea din urmă ocupă orice alt loc decât cel de pe scaunul din față, în condițiile prevăzute în regulament. Copiii cu vârsta de peste 3 ani, având o înălțime de până la 150 cm, pot fi transportați în autovehicule care nu sunt echipate cu sisteme de siguranță doar dacă ocupă, pe timpul transportului, orice alt loc decât cel de pe scaunul din față.

(2) Pe timpul deplasării pe drumurile publice, conducătorii motocicletelor, mopedelor și persoanele transportate pe acestea au obligația să poarte cască de protecție omologată.

(3)¹⁾ În timpul conducerii pe drumurile publice a unui vehicul aflat în mișcare, conducătorului acestuia îi este interzisă ținerea în mână sau folosirea cu mâinile în orice mod a telefonului mobil sau a oricărui dispozitiv mobil prevăzut cu funcția de înregistrare ori redare text, foto sau video.

Art. 37. (1) Conducătorii de vehicule sunt obligați să oprească imediat, pe acostament sau, în lipsa acestuia, cât mai aproape de marginea drumului sau bordura trotuarului, în sensul de deplasare, la apropierea și la trecerea autovehiculelor cu regim de circulație prioritară care au în funcțiune mijloacele speciale de avertizare luminoasă de culoare roșie și sonore.

(2) Conducătorii de vehicule sunt obligați să reducă viteza, să circule cât mai aproape de marginea drumului în sensul de deplasare și să acorde prioritate la trecerea autovehiculelor cu regim de circulație prioritară care au în funcțiune mijloacele speciale de avertizare luminoasă de culoare albastră și sonore.

(3) În situațiile prevăzute la alin. (1) și (2), pietonilor le sunt interzise traversarea și circulația pe carosabil până la trecerea vehiculelor respective.

Art. 38. Conducătorii vehiculelor, cu excepția celor trase sau împinse cu mâna, instructorii auto atestați să efectueze instruirea practică a persoanelor pentru obținerea permisului de conducere, precum și examinatorul autorității competente, în timpul desfășurării probelor practice ale examenului pentru obținerea permisului de conducere, sunt obligați să se supună testării aerului expirat și/sau recoltării probelor biologice în vederea stabilirii alcoolemiei ori a consumului de substanțe psihoactive, la solicitarea polițiștilor rutieri.

Art. 39.²⁾ Proprietarul sau deținătorul mandatat al unui vehicul este obligat să comunice poliției rutiere, la cererea acesteia și în termenul solicitat, identitatea persoanei căreia i-a încredințat vehiculul pentru a fi condus pe drumurile publice.

• **RIL. Dec. ICCJ (Complet RIL) nr. 11/2017 (M. Of. nr. 750 din 19 septembrie 2017):** „În interpr. și aplic. art. 39, art. 102 alin. (1) pct. 14 și art. 105 pct. 10 O.U.G. nr. 195/2002 rap. art. 7 lit. h) L. poliției locale nr. 155/2010, doar agentul constatator din cadrul poliției rutiere are competența de a solicita proprietarului sau deținătorului mandatat al unui vehicul comunicarea identității persoanei căreia i-a încredințat vehiculul pentru a fi condus pe drumurile publice, precum și de a aplica sancțiunile contravenționale prevăzute de lege, în cazul necomunicării relațiilor solicitate”.

¹⁾ Alin. (3) al art. 36 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 1 O.G. nr. 11/2019.

²⁾ Art. 39 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 11 L. nr. 6/2007.

Art. 40.¹⁾ Regulile de circulație pe drumurile publice aplicabile autovehiculelor și tractoarelor agricole sau forestiere destinate transporturilor de mărfuri, celor cu mase sau cu dimensiuni de gabarit depășite ori care transportă mărfuri sau produse periculoase se stabilesc prin regulament, în conformitate cu reglementările în vigoare.

Secțiunea a 2-a **Reguli pentru circulația vehiculelor**

§1. Poziții în timpul mersului și circulația pe benzi

Art. 41. (1) Vehiculele și animalele, atunci când circulă pe drumurile publice pe care le este permis accesul, trebuie conduse pe partea din dreapta a drumului public, în sensul de circulație, cât mai aproape de marginea părții carosabile, cu respectarea semnificației semnalizării rutiere și a regulilor de circulație.

(2) Numerotarea benzilor de circulație pe fiecare sens se efectuează în ordine crescătoare de la marginea din partea dreaptă a drumului către axa acestuia. În cazul autostrăzilor, banda de urgență nu intră în numerotarea benzilor de circulație.

(3)²⁾ Dacă un drum este prevăzut cu o pistă specială destinată circulației bicicletelor, acestea vor fi conduse numai pe pista respectivă.

Art. 42. Când circulația se desfășoară pe două sau mai multe benzi pe sens, acestea se folosesc de către conducătorii de vehicule în funcție de intensitatea traficului și viteza de deplasare, având obligația să revină pe prima bandă ori de câte ori acest lucru este posibil, dacă aceasta nu este destinată vehiculelor lente sau transportului public de persoane.

Art. 43. (1) Dacă un drum este prevăzut cu o bandă destinată vehiculelor lente sau transportului public de persoane, semnalizată ca atare, acestea vor circula numai pe banda respectivă.

(2) Conducătorul de vehicul care circulă pe banda situată lângă marginea părții carosabile trebuie să acorde prioritate de trecere vehiculelor care efectuează transport public de persoane numai atunci când conducătorii acestora semnalizează intenția de a reintra în trafic din stațiile prevăzute cu alveole și s-au asigurat că prin manevra lor nu pun în pericol siguranța celorlalți participanți la trafic.

§2. Mijloacele de avertizare folosite de conducătorii de vehicule

Art. 44. (1) În circulația pe drumurile publice conducătorii de vehicule pot folosi, în condițiile prevăzute de regulament, mijloacele de avertizare sonoră și luminoasă aflate în dotare și omologate.

(2)³⁾ În circulația pe autostrăzi, pe drumurile expres și pe cele naționale europene (E) conducătorii de autovehicule și tractoare agricole sau forestiere sunt obligați să folosească și în timpul zilei luminile de întâlnire sau luminile pentru circulația diurnă.

(3) Conducătorii motocicletelor și mopederelor sunt obligați să folosească luminile de întâlnire pe toată durata deplasării acestora pe drumurile publice.

¹⁾ Art. 40 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 35 lit. d) O.G. nr. 21/2014.

²⁾ Alin. (3) al art. 41 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 11 L. nr. 203/2012.

³⁾ Alin. (2) al art. 44 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 9 O.G. nr. 14/2017.

(4) În circulația pe drumurile publice se interzice deținerea la vedere, montarea și folosirea mijloacelor speciale de avertizare sonoră și luminoasă pe și în alte autovehicule decât cele prevăzute la art. 32 alin. (2), precum și deținerea, montarea sau folosirea pe autovehicule a sistemelor care perturbă buna funcționare a dispozitivelor de supraveghere a traficului.

(5) Conducătorii de autovehicule pot fi avertizați de poliția rutieră în legătură cu prezența în trafic a dispozitivelor de măsurare a vitezei, prin mass-media sau panouri de avertizare. Conducătorii de autovehicule pot folosi mijloace proprii de detectare a dispozitivelor de măsurare a vitezei.

§3. Depășirea

Art. 45. (1) Depășirea este manevra prin care un vehicul trece înaintea altui vehicul ori pe lângă un obstacol, aflat pe același sens de circulație, prin schimbarea direcției de mers și ieșirea de pe banda de circulație sau din șirul de vehicule în care s-a aflat inițial.

(2) Conducătorul vehiculului care se angajează în depășire trebuie să se asigure că vehiculul care circulă în fața sau în spatele lui nu a inițiat o asemenea manevră.

(3) Atunci când prin manevra de depășire se trece peste axa care separă sensurile de circulație, conducătorii de vehicule trebuie să se asigure că din sens opus nu se apropie un vehicul și că dispun de spațiu suficient pentru a reintra pe banda inițială, unde au obligația să revină după efectuarea manevrei de depășire.

(4) Nu constituie depășire, în sensul alin. (1), situația în care un vehicul circulă mai repede pe una dintre benzi decât vehiculele care circulă pe altă bandă în același sens de circulație.

(5) Depășirea se efectuează numai pe partea stângă a vehiculului depășit. Tramvaiul sau vehiculul al cărui conducător a semnalizat intenția și s-a încadrat corespunzător părăsirii sensului de mers spre stânga se depășește prin partea dreaptă.

(6) Tramvaiul aflat în mers poate fi depășit și pe partea stângă atunci când drumul este cu sens unic sau când între șina din dreapta și marginea trotuarului nu există spațiu suficient.

Art. 46. Obligațiile conducătorilor vehiculelor care efectuează depășirea și ale conducătorilor vehiculelor care sunt depășite, precum și cazurile în care depășirea este interzisă se stabilesc prin regulament.

§4. Trecerea pe lângă vehiculele care circulă din sens opus

Art. 47. Conducătorii vehiculelor care circulă din sensuri opuse trebuie să păstreze între vehicule o distanță laterală suficientă și să circule cât mai aproape de marginea din dreapta a benzii de circulație respective.

§5. Viteza și distanța dintre vehicule

Art. 48. Conducătorul de vehicul trebuie să respecte regimul legal de viteză și să o adapteze în funcție de condițiile de drum, astfel încât să poată efectua orice manevră în condiții de siguranță.

Art. 49. (1) Limita maximă de viteză în localități este de 50 km/h.

(2) Pe anumite sectoare de drum din interiorul localităților, administratorul drumului poate stabili, pentru autovehiculele din categoriile A și B, și limite de viteză superioare, dar nu mai mult de 80 km/h. Limitele de viteză mai mari de 50 km/h se stabilesc numai cu avizul poliției rutiere.

(3) Pe anumite sectoare de drum, ținând seama de împrejurări și de intensitatea circulației, administratorul drumului, cu avizul poliției rutiere, poate stabili și limite de viteză inferioare, dar nu mai puțin de 10 km/h pentru tramvaie și de 30 km/h pentru toate autovehiculele.

(4) Limitele maxime de viteză în afara localităților sunt:

- a) pe autostrăzi – 130 km/h;
- b) pe drumurile expres sau pe cele naționale europene (E) – 100 km/h;
- c) pe celelalte categorii de drumuri – 90 km/h.

Art. 50. (1)¹⁾ Vitezele maxime admise în afara localităților pentru categoriile de autovehicule prevăzute la art. 15 alin. (2) sunt următoarele:

a) 130 km/h pe autostrăzi, 100 km/h pe drumurile expres sau pe cele naționale europene (E) și 90 km/h pe celelalte categorii de drumuri, pentru autovehiculele din categoriile A și B;

b) 110 km/h pe autostrăzi, 90 km/h pe drumurile expres sau pe cele naționale europene (E) și 80 km/h pe celelalte categorii de drumuri, pentru autovehiculele din categoriile C, D și categoria D1;

c) 90 km/h pe autostrăzi, 80 km/h pe drumurile expres sau pe cele naționale europene (E) și 70 km/h pentru celelalte categorii de drumuri, pentru autovehiculele din categoriile A1, B1 și C1;

d) 45 km/h, pentru tractoare agricole sau forestiere și mopede.

(2) Viteza maximă admisă în afara localităților pentru autovehiculele care tractează remorci sau semiremorci este cu 10 km/h mai mică decât viteza maximă admisă pentru categoria din care face parte autovehiculul trăgător.

(3) Viteza maximă admisă pentru autovehicule cu mase și/sau gabarite depășite ori care transportă produse periculoase este de 40 km/h în localități, iar în afara localităților de 70 km/h.

(4) Viteza maximă admisă în afara localităților pentru autovehiculele ai căror conducători au mai puțin de un an practică de conducere sau pentru persoanele care efectuează pregătirea practică în vederea obținerii permisului de conducere este cu 20 km/h mai mică decât viteza maximă admisă pentru categoria din care fac parte autovehiculele conduse.

Art. 51. Conducătorul unui vehicul care circulă în spatele altuia are obligația de a păstra o distanță suficientă față de acesta, pentru evitarea coliziunii.

Art. 52. (1)²⁾ Este interzisă desfășurarea de concursuri, antrenamente ori întreceri pe drumurile publice, cu excepția celor autorizate de administratorul drumului respectiv și avizate de poliția rutieră.

(2) Organizatorii concursurilor, antrenamentelor ori întrecerilor autorizate sunt obligați să ia toate măsurile necesare pentru desfășurarea în siguranță a acestora, precum și pentru protecția celorlalți participanți la trafic.

¹⁾ Alin. (1) al art. 50 este reprodus astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 13 O.U.G. nr. 69/2007.

²⁾ Alin. (1)-(2) ale art. 52 sunt reproduse astfel cum au fost modificate prin art. I pct. 14 O.U.G. nr. 69/2007.